

Dives ab anti  
Deperit in modi quo  
Causa rei ta  
Fœmina fata lis

Dum fato fertur ini  
Fit nihil ex ali quo  
Meretrix fuit exitia  
Fœmina fœta ma lis

Patienter carere ævum hoc elegantiarum ditissimum monumento hoc barbarioris potuisse non nego. Idem tamen et affirmare non nolim interesse ejus qui perfectam eruditionem affectat, omnium sæculorum litteras non ignorare. Præterea licet sermone, phrasi, stylo, barbarum, solæcum, affectatumque hoc carmen videatur, tamen quid egerint tum temporis homines cum felicitatem nostram aspirare non possent, exinde discimus. Scriplum vero hoc carmen est ante annum Domini 1200. Nam Nicolaus Rievallensis poeta ævo illo non malus diserte hujus distichi secundi caput ponit :

Est Paris absque pari forma, flos unicus orbis.

Ejus versus producit eruditissimus vir. J. Picardius ad Gulielmum Neubrigensem, lib. II De rebus Anglicis, cap. 27. Inveni vero genus novum est, nec tale quid hactenus prodiisse in publicum puto. Illud unum erat dignius argumentum quo suppressionem mereri videri poterat imitatio male feriatorum ingeniorum. At illo, si ineptire proposuerunt, sibi ineptiant sane suo periculo; nos sævire in nondum benenatum fetum noluimus. Mendum est illis verbis.

Ne me juno feri feriendo potes misereri.

Legendum est *Me me*, quod sequens distichum manifesto docet. Et est allusum illud Maronianum :

Me, me, adsum qui feci, in me convertite ferrum.

Alia monenda erant; sed otium melius locari poterit.

## APPENDIX AD OPERA BERNONIS

### ANNALES AUGIENSES

(Apud Perz, *Monum. Germ. hist.*, I, 67.)

#### PARS PRIMA

*Paucis exceptis ex Annalibus Murhacensibus eorumque continuatione Augiensi desumpta.*

- |  |   |
|--|---|
| <p>709. Hiemps durus. Et Gotafredus dux moritur. A<br/>710. Pippinus Alamanniam ingreditur.<br/>725. Sarraceni primitus ingrediuntur.<br/>736. Lantfrid moritur.<br/>731. Obitus Bedæ presbyteri.<br/>734. Karolus Fresiam vastat.<br/>736. Karolus Wasconiam invasit.<br/>741. Karolus moritur.<br/>745. Karlomannus Alamanniam ingreditur.<br/>747. Karlomannus Romam pergit,<br/>751. Lantfrid moritur.<br/>752. Pippinus in regem elevatur.<br/>753. Stephanus papa in Franciam venit.<br/>754. Sanctus Bonifacius martyrizatur. Et Pippinus Italiam intravit.<br/>758. Pippinus rex in Saxoniam ingreditur.<br/>759. Pippinus in Wasconia.<br/>768. Pippinus rex obiit.<br/>770. Karlomannus rex obiit.<br/>771. Karolus rex in Saxoniam.<br/>773. Capta est Italia a Francis, et Karolus Romam pervenit.<br/>777. Karolus Hispaniam ingreditur.<br/>779. Item Karolus in Saxonia. Et fames magna mortalitasque in Francia.<br/>780. Saxonia capta est.<br/>(63) [<i>Werdo</i>] abbas S. Galli.</p> | <p>781. Item Karolus Romam venit. Et Pippinus baptizabatur,<br/>782. Hiltigart regina obiit.<br/>785. Karolus Romam perrexit. Cruces in vestibus apparuerunt.<br/>786. Karolus per Alamanniam pervenit ad fines Balarie.<br/>787. Tassilo dux. . . .<br/>791. Karolus rex Hunorum regnum vastat.<br/>799. Gerolt occiditur.<br/>809. Egino constituitur <i>ix Kal. Septembris</i>.<br/>811. <i>Werdo</i> <i>iii Kal. Aprilis</i> (63).<br/>812. <i>Witto</i> <i>iv Kal. Aprilis</i>.<br/>814. Annus primus Hludowici imperatoris.<br/>816. Borenhartus rex.<br/>823. <i>Visto Wettini</i>.<br/>B 829. <i>Pretiosa</i> corpora sancti Valentini et sancti Senesii in Angiam insulam venerunt <i>v Idus Aprilis</i>.<br/>836. Hatto episcopus obiit.<br/>838. Pualo diaconus palatii lapsus est in Judaismo. <i>Erlebadus cecidit, et Walafrid constitutus est</i>.<br/>840. Eclipsis solis <i>iii Non. Mai</i>, inter octavam et nonam horam, in vigilia ascensionis Domini. Hludowicus obiit.<br/>842. Divisio regni.</p> |
|--|---|

843. Judith obiit.  
856. Hildigarht obiit.

A 858. Fulewinus abbas obiit, et *Waldarius* successit.

### PARS SECUNDA, GENUINA

860. Meginratus heremita martyrizatus est.  
864. Waldheri abbas desiit. Hecco successit (64).  
868. Visa est cometa manifestissime.  
869. Ictus fulminis Kal. Julii inter decimam et undecimam horam diei.  
871. Hecco abbas obiit, et Ruadho<sup>1</sup> successit.  
873. Ictus fulminis WORMATIAM combussit.  
875. Ludowicus Cæsar Italiæ obiit, et Karolus rex Galliæ Romam pervenit.  
876. <sup>2</sup> Ludowicus filius Ludowici imperatoris obiit. Et bellum inter Ludovicum et Karolum imperatorem.  
878. Eclipsis solis iv Kal. Novembris.  
879. <sup>3</sup> Karolus filius Ludowici regis Francorum et frater Carolomanni et Ludowici Italiam primum intravit.  
880. Karolomannus rex Bawariæ obiit.  
881. Karolus Romæ Cæsar efficitur.  
887. Karolus imperator regno privatur. Et Arnulfus filius Karolomanni in regem elevatur.  
888. <sup>4</sup> Karolus imperator obiit.  
891. Sunderolt archiepiscopus a Nördmannis occiditur.  
896. Arnolfus Romæ Cæsar efficitur. Et in Augia miseria famis et mortalitatis Christiani homines alterius carnem comederunt.  
897. ii Idus Junii ictus fulminis ante auroram.  
899. Ungari Italiam ingressi multa (*mala*) fecerunt. Et Arnolfus imperator moritur. Et Ludowicus filius ejus in regem elevatur.  
900. Zuntibold rex filius Arnolphi occiditur<sup>5</sup>.  
905. Bellum inter Chnonradum et Adalbertum Francos, in quo cecidit Chnonradus.  
907. Baiocarii et <sup>6</sup> ab Ungaribus interficiuntur.  
908. Ungares Saxoniam et Turingiam vastant.  
909. Ungares Alemanniam ingressi sunt.  
910. Franci ab Ungaribus aut occisi aut fugati sunt.  
911. Chnonradus in regem elevatur.  
913. Hug abbatiam (65) successit. Ungri partes Alemanniæ vastaverunt, et juxta in fluvium a Bawariis et Allemannis occisi<sup>7</sup> sunt. Hiemps magna D

915. Ungarii totam Alemanniam igne et gladio vastaverunt,  
917. Ungari per Alemanniam in Alsatiam et usque ad fines Lotharii regni venerunt. Erchanger et Peratolht decollati sunt.  
919. El Chuonradus rex obiit<sup>8</sup>.  
923. Preciosissimus thesaurus sanguinis Domini, in Augiam<sup>9</sup> venit 6 Idus Novembris.  
926. Ungari totam Franciam, Alsatiam, Galliam, atque Alemanniam igne et gladio vastaverunt. Et Burghardus dux occiditur<sup>10</sup>.  
927. Hiemps magna nimis (66).  
931. Heinricus rex reges Abodritorum et Nordmannorum efficit Christianos, et profectus in Galliam.  
932. Ungari per orientales Francos et Alemanniam multis civitatibus igne et gladio consumptis, juxta WORMATIAM Rheno transito, usque ad mare oceanum regnum Galliæ devastaverunt, et per Italiam redierunt.  
934. Ungari ab exercitu regia Heinrici occisi sunt, et multi comprehensi sunt.  
936. Heinricus rex obiit, et Otto filius ejus in regnum constituitur. Frithuricus (67) archiepiscopus ordinatus.  
937. Monasterium sancti Bonifacii et sancti Galli igne consumuntur. Ruodolfus rex et Arnolfus dux obierunt.  
938. Otto rex in Bawarios ibat, illisque resistentibus rediit. Frater ejus Heinricus comprehensus est ab Eberhardo. Illo vero liberato, Eberhardum in exilium misit, ac iterum Bawarios invasit cum exercitu, omnesque sibi subdidit, nisi tantum unum Arnolphi filium. Interim magna pars Ungarorum a Saxonibus occisa est.  
939. Otto rex ibat in Lotharingos usque ad Caprimontem. Interea Ludowicus rex Galliæ invasit Alsatiam. Tunc rex Otto revertens venit ad Priscam, et obsedit eam; et Ludowicus discessit. Interim vero Eberhart dux occisus est, et Gisilbertus dux in Rheno submersus mortuus est. Postea rex ibat cum exercitu in Lotharingos, et omnes suo subjugavit imperio, præter Metensis<sup>11</sup> episcopum. Nec

#### VARIE LECTIONES.

<sup>1</sup> ruadho Baluz. <sup>2</sup> hi numeri desunt in Baluzii editione. <sup>3</sup> apud Baluzium initio anni 899 collocata sunt, sed certe, quod et annales Colonienses infra edendi evincunt, ut hic factum est consiituenda erant. <sup>4</sup> et plures hic voces excidisse indicat. cf. Reginon. contin. <sup>5</sup> succensi sunt Baluz. <sup>6</sup> hæc Baluzius anno 917 adjungit, nos Reginonis cont. sequimur. <sup>7</sup> in attigiam Baluz. <sup>8</sup> post occiditur a Baluzio scribuntur, quæ auctoritate continuatoris Reginonis anno 932 adscribenda judicavimus; eadem Hermannus Contractus anno 937 refert. <sup>9</sup> lege metensem aut metensis urbis.

#### NOTÆ.

(67) [Walderi. . . Hecco] abbates Augiæ divitis; Hetto vel Heito legendum.  
(65) Augiensem.

(66) In Reginonis contin. anno 928.  
(67) Mogontiensis.

non et frater ejus Henricus, projectis armis, venit ad eum.

953. Mogoncia civitas ab Ottone rege obsessa est.

954. Per loca Germaniæ Galliæque plurima terræmotus magnus factus est.

Anno Dominicæ incarnationis 954, indictione xii, beatæ memoriæ domnus Frithuricus sanctæ Mogon-

tiacensis ecclesiæ archiepiscopus viii Kal. Novembris obiit. Eodem vero anno ego Willielmus, tantæ successionis indignus, loco ejus cum consensu cleri et populi ejusdem sanctæ sedis, xvi Cal. Januarii, ipsoque die pace inter regem Ottonem et filium ejus Liudolfum facta, in loco Aranstedt, sum electus, et in ix Kal. Januarii Moguntia ordinatus.

## ANNALES AUGIENSES BREVISSIMI.

(Apud Pertz, *Monum. Germ. hist.*, III, 187.)

### MONITUM.

Proponimus eos ex codice bibliothecæ Carlsruhanæ olim Augiensi n. 167, fol. 14, 15. ubi in margine cyclorum Dionysii, qui ab a. 532-1063 porriguntur, manu sæculi ix Scotica scripti sunt. Parvum eorum præteritum jam agnovit V. cl. Franciscus Mone, primus eorum editor in *Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit* iv, 16, 17; nam ante a 814 vix una notitia anno suo vero ascripta est. Ut tamen antiquarum hujusmodi notitiarum, quantum fieri potest, nihil in opere nostro desideretur, has pariter ac notitias (68) codicis Augiensi n. 254, fol. 1, a V. cl. Molter, bibliothecæ Carlsruhanæ præfecto, iterum benignissime exscriptas, hoc loco sistimus.

Ab initio mundi usque ad nativitatem Christi B  
anni 5199. Ab Adam usque ad passionem Christi  
anni 5227.

541. Tiberius annis 23.

550. Primus Dionysii circulus a Justino principis  
anno 6, qui regnavit annis 25.

De hoc pariter Victor Capuanus scripsit.

688. Pipinus primus regnare cœpit.

712. Pipinus moritur.

717. Leo imperator factus est.

726. Karolus, filius Pipini, regnum cœpit.

730. Karolus pugnavit contra Saracenos in Pi-  
ctavis.

735. Bedæ dormitatio.

(68) *Sunt hæc* : Incipit numerus annorum. Sunt  
anni ab initio mundi secundum Iheronimum us-  
que ad incarnationem Domini 3957 [*codex habet C*  
III.DCCC.XXXII.LII].

De nativitate Domini usque ad Hlubowici regis  
annum 18 sunt anni 832.

Insimul juncti sunt, faciunt annos 4789.

Sunt anni, ut septuaginta Interpretibus habetur,  
ab origine mundi usque ad Christum 5199.

A nativitate Christi usque ad annum 19 Hlu-

739. Karolus moritur Idibus Octobris.

741. Karolomannus et Pippinus regnum cœperunt.

746. Karolomannus Romam perrexit.

Pippinus rex benedictionem regalem accepit.

750. Leo imperator defecit. Constantinus filius  
ejus regnare cœpit.

766. Pipinus moritur.

767. Karolus et Karolomannus eriguntur in re-  
gnum.

769. Karolomannus moritur.

771. Karolus in Italiam perrexit.

800. 6000 ab initio mundi.

814. Karolus imperator obiit.

817. Æd rex Hiberniæ moritur.

dowici imperatoris sunt anni 832.

Hos insimul junge, faciunt annos 6031.

A morte Gotofredi duces Alamannorum sunt anni  
323.

A grando et duro hieme (*scilicet anni 764*) nume-  
rantur anni 68 usque 18 annum Hlubowici regis  
[*alia manus ascripsit* : Pba i. e. proba].

De subjugatione Italiæ regionis computantur anni  
58 [L.:III c., *exco* V, *quod restitui*].

ANNO DOMINI MLI.

## WIPPO

PRESBYTER, CONRADI SALICI ET HENRICI III IMPP. SACELLANUS.

### IN WIPPONEM

#### NOTITIA HISTORICA ET BIBLIOGRAPHICA.

(*Histoire littéraire de la France*, tom. VII, pag. 443.)

Vippon, historien de l'Empereur Conrad le Salique,  
et panégyriste de l'empereur son fils, Henri le Noir,

passé communément pour avoir été Allemand de  
nation (*Oud., Scrip.* t. II, p. 644; *BASNAGE*, etc.).